

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/327/2021
Identifikačné číslo spisu:	3719202584
Dátum vydania rozhodnutia:	29.06.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Renáta Gavalcová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3719202584.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. B., O. XX. R. XXXX, P. V., F. XX/XX-AX, zastúpeného advokátom JUDr. Dušanom Divkom, advokátom, spol. s r.o., Považská Bystrica, Šoltésovej 346/1, IČO: 36 860 654, proti žalovanému U. M., O. XX. I. XXXX, U. I. XXX, zastúpenému LALINSKÝ ADVOKÁT s.r.o., Advokátska kancelária, Žilina, Kálov 653/23-2, za účasti intervenienta KOOPERATIVA poisťovňa, a.s, Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO: 00 585 441, zastúpeného advokátom JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, Bratislava, Vajnorská 55, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 7C/35/2019, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 31. marca 2021 sp. zn. 27Co/19/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením z 24. septembra 2020 č. k. 7C/35/2019-99 zastavil konanie z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom a žalovanému a intervenientovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%.

1.1. V odôvodnení súd prvej inštancie uviedol, že žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia 9 876,75 Eur ako náhrady škody vzniknutej mu ublížením na zdraví žalovaným. Ďalej uviedol, že podaním zo dňa 25. septembra 2020 žalobca zbral žalobu späť v celom rozsahu dôvodiac obsahom výpovedí svedkov. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca zapríčinil svojou procesnou aktivitou zastavenie konania, späťvzatie žaloby nebolo reakciou na konanie žalovaného, ktorý samotné vedenie konania od začiatku považoval za zbytočné a preferoval mimosúdnu dohodu. K žiadanej aplikácii § 257 CSP uviedol, že žalobca náležitým spôsobom v priebehu konania nepreukázal (napr. listinnými dôkazmi) svoje osobné,

sociálne a zárodkové pomery, z ktorých by vyplývala možnosť, inak výnimočnej, aplikácie citovaného zákonného ustanovenia. Doplnil, že aktivitu strany sporu smerujúcu k preukázaniu dôvodov hodných osobitného zreteľa nemožno suplovať činnosťou súdu.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“), na odvolanie žalobcu v rozsahu výroku o trovách konania, uznesením z 31. marca 2021 sp. zn. 27Co/19/2021 uznesenie súdu prvej inštancie v rozsahu výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovanému a intervenientovi nepriznal proti žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie; a žalobcovi priznal proti žalovanému a intervenientovi náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie z viacerých dôvodov. Predovšetkým súd prvej inštancie opomenul, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku dvoch čiastkových procesných úkonov žalobcu, dvoch späťvzatí. K prvému späťvzatiu (čiastočnému) došlo podaním žalobcu zo dňa 27. novembra 2019 z dôvodu čiastočného plnenia zo strany intervenienta. K druhému späťvzatiu (vo zvyšku), ktoré jedine spomína súd prvej inštancie v napadnutom uznesení, došlo podaním žalobcu zo dňa 25. septembra 2019 z dôvodu rozhodnutia žalobcu nepokračovať v konaní po zhodnotení svedeckých výpovedí vykonaných na predchádzajúcom pojednávaní. Okolnosti a dôvody späťvzatí sú teda rôzne, a preto ich treba pri rozhodovaní o trovách konania osobitne posudzovať, čo však súd prvej inštancie v odôvodnení nevykonával. V prvom prípade bolo dôvodom späťvzatia čiastočné plnenie žalobcovi po začatí konania. Zo skutkového stavu vyplýva, že žalobca zbral žalobu späť sčasti pre správanie žalovaného, resp. intervenienta na strane žalovaného, a teda zastavenie konania v tejto časti procesne zaviniť žalovaný a intervenient. Náhrada trov v tejto časti (33%) podľa § 256 ods. 1 CSP patrí žalobcovi. Odvolací súd nevidel žiaden dôvod, aby nebolo konštatované zavinenie žalovaného a intervenienta na zastavení konania v časti o 3 292,50 eur (33%) v dôsledku ich správania (čiastočnej úhrady) po začatí konania. Zastavenie konania v zostávajúcej časti nároku procesne zaviniť žalobca späťvzatím žaloby. Preto v tejto časti (67%) patrí náhrada trov konania podľa § 262 ods. 1 CSP žalovanému a intervenientovi. Vychádzajúc z pomeru priznanej náhrady trov konania protistranám by mala byť vo výsledku priznaná náhrada trov konania vo výške 34% žalovanému a intervenientovi voči žalobcovi. Odvolací súd sa však zoberal návrhom žalobcu na aplikáciu § 257 CSP a po posúdení zistených skutočností v zmysle citovaného ustanovenia dospel k opačnému záveru ako súd prvej inštancie. Odvolací súd nesúhlasí s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalobca v priebehu konania nepreukázal (napr. listinnými dôkazmi) svoje osobné, sociálne a zárodkové pomery. V spise sa nachádzajú viaceré lekárske správy žalobcu (napr. č.l. 60, 81, lekársky posudok o bolestnom a SSÚ), výpovede svedkov lekárov i dcéry žalobcu, z ktorých vyplýva aktuálny zlý zdravotný stav žalobcu, pričom nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že tento mu vo veľkej miere zapríčinil svojím konaním práve žalovaný. Zo spisu je tiež zrejmé, že žalobca je starobným dôchodcom, a podľa rozsudku na č.l. 71 je zrejmý aj veľmi zlý zdravotný stav manželky žalobcu (úraz jej spôsobil plnú invaliditu). Odvolací súd vzal do úvahy sociálny aspekt prípadu odôvodňujúci aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Výnimočnosť dôvodov pre aplikáciu § 257 spočíva tak v okolnostiach danej veci (vec náhrady škody na zdraví spôsobenej protiprávnym trestným konaním žalovaného, predsporové správanie žalobcu, ktorý si uplatňoval nárok už v trestnom konaní, skutočnosť, že žalobca vychádzal v žalobe z lekárskeho posudku, ktorý vyhotovujúci lekári až v priebehu konania v pozícii svedkov označili za nesprávny) ako aj v okolnostiach na strane žalobcu (zlý zdravotný stav jeho i jeho manželky, s tým spojené výdavky, jediným príjmom žalobcu je starobný dôchodok, majetkové pomery). Všetky tieto okolnosti a pomery považuje odvolací súd za dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania inak v tomto smere úspešnej strane žalovanému a intervenientovi. Odvolací súd preto uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu o trovách konania podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalovanému a intervenientovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie nepriznal.

2.2. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP. Z výsledku odvolacieho konania vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní úspešný, pokiaľ ide o požadovanú zmenu napadnutého rozhodnutia, preto mu v zmysle § 255 ods. 1 CSP patrí právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. c) CSP.

3.1. Dovolateľ je toho názoru, že v zmysle súdneho spisu a vykonaných dôkazov je zrejmé, že žalobca podal žalobu predčasne, keď nečakal na ukončenie šetrenia poisťovne intervenienta, pričom poisťovňa intervenient bezprostredne po ukončení šetrenia zaslala žalovanému poistné plnenie. Nemôže byť teda na ťarchu žalovanému neuvážený postup žalobcu ohľadom predčasnosti podania žaloby. Žalobca považuje tvrdenie žalovaného, že žalobu musel zobrať späť bez jeho viny, a teda, že nemôže znášať trovy konania, za absurdné. Má byť výlučne na ťarchu žalobcu, na základe akých dôkazov podá žalobu, a keďže žalobca je povinný znášať dôkazné bremeno ohľadom svojich žalobných tvrdení, je úplne na jeho ťarchu overovať si pravdivosť a úplnosť dôkazov, ktoré v konaní predloží a na základe ktorých podá žalobu. Žalovaný nemôže znášať náklady konania v dôsledku toho, že žalobca si ním predložené dôkazy riadne neoveril. Dovolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 5MCdo 12/2008 a uviedol, že žalobca si mal a musel byť vedomý rizika náhrady trov konania v prípade jeho neúspechu v konaní. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že rozhodnutie odvolacieho súdu sa prieči ustanoveniu § 255 CSP a je v rozpore aj s princípom legality (čl. 16 ods. 1 Základných princípov CSP) ako aj so zásadou rovného postavenia strán sporu vyjadreného v č. 6 Základných princípov CSP. Žalovaný poukazuje na skutočnosť, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania (napr. I. ÚS 48/05, II. ÚS 272/08). Žalovaný poukazuje napríklad aj na rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/308/2017, ktorý v spore, kde na strane žalovaného vystupovala poisťovňa - intervenient, konštatoval, že v prípade neúspechu žalobcu voči poisťovni nemá žalobca nárok na náhradu trov konania. Toto rozhodnutie potvrdil aj NS SR vo svojom uznesení sp. zn. 3Cdo/250/2018 zo dňa 17.07.2019.

3.2. Žalovaný má za to, že v prípade žalobcu neexistujú také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie nároku na náhradu trov konania, pričom žalovaný má za to, že žalobca nie je v takej zlej finančnej situácii, aby nebol schopný úhrady trov konania. Žalobca zámerne zavádza súd ohľadom jeho finančnej a majetkovej situácie, ktorá je však podstatne lepšia, ako ju opisuje v odvolaní, a teda sa javí, že žalobca má záujem sa na úkor žalovaného obohatiť. Rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho odôvodnenie je nesprávne a nemôže obstať.

3.3. K nepreskúmateľnosti rozsudku dovolateľ uviedol, že v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu sa síce odvolací súd vyjadruje k argumentom žalovaného, avšak len veľmi stručne, pričom takéto odôvodnenie odvolacieho súdu nemôže obstať. Z okolností uvedených v tomto dovolaní vyplýva, že pre rozhodnutie podstatné závery súdu nie sú v odôvodnení uznesenia odvolacieho súdu relevantným spôsobom odôvodnené čo zakladá jeho nepreskúmateľnosť ako aj arbitrárnosť. Podľa názoru žalovaného zakladajú vyššie uvedené vady konania odňatie možnosti žalovaného konať pred súdom, prípadne inú vadu v konaní. Dovolateľ žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, alebo aby napadnuté uznesenie zmenil a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania rozsahu 100%.

3.4. Žalovaný tak v nadväznosti na vyššie uvedené a v zmysle ustanovenia § 444 CSP navrhuje a žiada odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko má za to, že plnenie podľa tohto rozhodnutia by bolo predčasné, keďže je dôvodný predpoklad pre zrušenie alebo zmenu rozhodnutia. Prípadné plnenie zo strany žalovaného, s poukazom na vysokú výšku trov konania, by tak mohlo byť neúčelné ako aj komplikované, prípadne by pri zmene rozsudku predstavovalo bezdôvodné obohatenie a vznik škody pre žalovaného.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že odvolací súd vo svojom odôvodnení poukázal na priebeh súdneho konania, úhradu plnenia intervenientom a zavinenie zastavenia konania z procesného hľadiska. Najpodstatnejšie je rozhodnutie odvolacieho súdu uvedené v bode 20. svojho odôvodnenia, že vzal do úvahy sociálny aspekt prípadu odôvodňujúci aplikáciu ustanovenia § 257 CSP, keď žalovaný hrubým porušením predpisov v doprave prešiel do protismeru a zničil zdravie žalobcovi a jeho manželke, poukázal na zlý zdravotný stav oboch, že sú starobní dôchodcovia a vyhodnotil ich, ako dôvody hodné osobitného zreteľa. Taktiež dovolanie nie je prípustné ani podľa § 420 CSP, keďže odvolací súd nerozhodoval vo veci samej. Teda dovolateľ nevymedzil právnu otázku, ktorú má dovolací súd vo svojom rozhodnutí riešiť, ktorá by mala byť rozhodujúca a napáda len právny názor odvolacieho súdu a nie jeho procesný postup. Žalobca žiada dovolanie odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa ustanovenia § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/144/2019 alebo 2Cdo/91/2021, ktoré prešlo aj testom ústavnosti, viď IV. ÚS 578/2022 a v ňom odkaz na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/165/95).

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“ alebo ako „dovolačný súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie nie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Žalovaný vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal nepreskúmateľnosť a nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

10. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

11. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26, 5Cdo/57/2019, bod 9, 10) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

12. Ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že sudy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vétrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

13. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t. j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry EŠLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. V konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Právne závery odvolacieho súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak odvolací súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

16. Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ namietal nedostatočnosť dôvodov odvolacieho rozhodnutia, pričom najmä poukazyval na to, že v prípade žalobcu neexistujú také okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie nároku na náhradu trov konania, pričom žalovaný má za to, že žalobca nie je v takej zlej finančnej situácii, aby nebol schopný úhrady trov konania.

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmatečnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dostatočne popísal obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, vysvetlil, ako ich skutkové tvrdenia a právne argumenty posúdil, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich

vyhodnotil, zároveň citoval ustanovenia, ktoré aplikoval, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Odvolací súd náležite zdôvodnil, že súd prvej inštancie opomenul, že k zastaveniu konania došlo v dôsledku dvoch čiastkových procesných úkonov žalobcu, dvoch späťvzatí. K prvému späťvzatiu (čiastočnému) došlo z dôvodu čiastočného plnenia zo strany intervenienta. K druhému späťvzatiu (vo zvyšku) došlo z dôvodu rozhodnutia žalobcu nepokračovať v konaní po zhodnotení svedeckých výpovedí vykonaných na predchádzajúcom pojednávaní. Okolnosti a dôvody späťvzatí sú teda rôzne, a preto ich treba pri rozhodovaní o trovách konania osobitne posudzovať, čo však súd prvej inštancie v odôvodnení nevykonával.

17.1. Odvolací súd nesúhlasil s konštatovaním súdu prvej inštancie, že žalobca v priebehu konania nepreukázal (napr. listinnými dôkazmi) svoje osobné, sociálne a zárobkové pomery. V spise sa nachádzajú viaceré lekárske správy žalobcu, výpovede svedkov lekárov i dcéry žalobcu, z ktorých vyplýva aktuálny zlý zdravotný stav žalobcu, pričom nemožno neprihliadnuť na skutočnosť, že tento mu vo veľkej miere zapríčinil svojím konaním práve žalovaný. Zo spisu bolo tiež zrejmé, že žalobca je starobným dôchodcom, a je zrejmý aj veľmi zlý zdravotný stav manželky žalobcu. Odvolací súd vzal do úvahy sociálny aspekt prípadu odôvodňujúci aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. Výnimočnosť dôvodov spočíva tak v okolnostiach danej veci (vec náhrady škody na zdraví spôsobenej protiprávnym trestným konaním žalovaného, predsporové správanie žalobcu, ktorý si uplatňoval nárok už v trestnom konaní, skutočnosť, že žalobca vychádzal v žalobe z lekárskeho posudku, ktorý vyhotovujúci lekári až v priebehu konania v pozícii svedkov označili za nesprávny) ako aj v okolnostiach na strane žalobcu (zlý zdravotný stav jeho i jeho manželky, s tým spojené výdavky, jediným príjmom žalobcu je starobný dôchodok, majetkové pomery). Všetky tieto okolnosti a pomery považoval odvolací súd za dôvody hodné osobitného zreteľa pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania inak v tomto smere úspešnej strane žalovanému a intervenientovi.

17.2. V reakcii na dovolacie argumenty žalovaného dovolací súd uvádza, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je tento prípad. Žalovaný preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky dovolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

18. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaný sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnil a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasil a nestotožnil sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že žalovaný neopodstatnene namieta, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dôvodnosť jeho dovolania z tohto ustanovenia preto nevyplyva.

20. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky,

ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiacie otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

21. Nevyhnutným predpokladom, aby odvolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešil nesprávne. Najvyšší súd uvádza tiež to, že pokiaľ dovolateľ namieta nesprávnosť alebo nepodloženosť niektorých skutkových záverov súdov, neprípustne tým predkladá na dovolací prieskum skutkové, nie právne otázky. Dovolací súd je pritom viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

22. Dovolateľ namietal aj údajné porušenie § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP je relevantná právna otázka, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, pri riešení ktorej sa v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyskytla nejednotnosť navonok prejavená v prijatí odlišných právnych názorov; inými slovami: ide o otázku, ktorú už odvolací súd riešil, avšak právne názory dovolacích senátov zostali nejednotné a neustálené (nepredstavujú ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu).

23. Žalovaný dovolaním napadol uznesenie, ktorým odvolací súd rozhodoval o odvolaní voči uzneseniu súdu prvej inštancie v časti o výške náhrady trov konania.

24. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP je síce dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, alebo ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne, no v zmysle odseku 2 tohto ustanovenia je v takomto prípade prípustnosť dovolania vylúčená, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP.

25. Odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (§ 357 písm. m) CSP).

26. Z citovaných ustanovení vyplýva, že prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu o trovách konania, ktorú dovolateľ vyvodzuje z § 421 ods. 1 CSP, je vylúčená ustanovením § 421 ods. 2 CSP. Aj Ústavný súd Slovenskej republiky zastáva názor, že podľa CSP nie je prípustné dovolanie proti uzneseniu o trovách konania (porovnaj bod 27. jeho uznesenia z 8. februára 2017 sp. zn. I. ÚS 56/2017).

27. Dovolací súd preto konštatuje, že prípustnosť dovolania uplatneného dovolateľom podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. c) CSP nie je daná. Rovnako dovolateľ nedôvodne namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Preto dovolací súd dovolanie žalovaného zamietol v zmysle § 448 CSP.

28. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.